

Türk Dil Kurumu Yayınları

TÜRK DÜNYASI

Dil ve Edebiyat Dergisi

Sayı: 49 / Bahar 2020

Ankara, 2020

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi

Doksanlı yıllarda Türk dünyasıyla ilişkilerin artmasıyla birlikte, Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, sanatı ve tarihine yönelik ortak çalışmalar da artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, gramer ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, konuyla ilgili çok sayıda eser yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın kapsamında değerlendirilmesi amacıyla 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik edebî ve ilmî bütün çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Buna bağlı olarak dergide Türk yazı dilleri, lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî ve günümüzdeki özelliklerini, eserlerini, yazarlarını, sorunlarını ele alan ilmî yazılarla dil ve edebiyat araştırmalarına yer verilmektedir. Türk dünyasının ortak dil, kültür ve sanat mirasıyla ilgili değerlendirme, tanıtma yazılarıyla haberler de dergide yer almaktadır.

Dergi, Bahar (Mart) ve Güz (Ekim) sayıları olmak üzere yılda iki sayı yayımlanmaktadır.

Genel ağ (internet) üzerinden bütün Türk dünyasından kolayca erişilebilir hâle getirilen dergiye özellikle son dönemlerde bu alandan önemli katkılar sağlanmaktadır.

Dergideki yazılara TÜBİTAK/Dergipark üzerinden de erişilebilmektedir.

Dergide yayımlanan yazılara yürürlükteki Telif Yönetmeliği'ne göre ödeme yapılmaktadır.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi milletlerarası hakemli dergidir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi'nin tarandığı dizinler

MLA, SOBIAD, Google Scholar

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi'nde
yayımlanan yazıların sorumluluğu
yazarlarına aittir.

Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi
Turkish World Journal of Language and Literature
ISSN: 1301-0077 e-ISSN: 2651-5091
Sayı/Issue: 49 (Bahar/Spring 2020)

Sahibi

Owner
Türk Dil Kurumu adına
(On behalf of Turkish Language Institution)
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Yayın Yönetmeni

Editor in Chief
Prof. Dr. Erdoğan UYGUR

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Managing Editor
Uzman Elif KARAKUŞ

Yayın Sorumlusu

Publishing Executive
Uzman Yardımcısı Erol DENİZ

İngilizce Danışmanı

English Language Consultant
Uzman Gülzemin ÖZRENK AYDIN
Uzman Ekrem BEYAZ

Tasarım

Designed by
Dilek ŞERBETÇİ

Yönetim Merkezi Managing Office

Türk Dil Kurumu Başkanlığı
Atatürk Bulvarı 217, 06680 Kavaklıdere, Ankara
Telefon/Phone: +90 (0312) 457 52 00
Belgegeçer/Fax: +90 (0312) 428 52 88
Genel ağ sayfası/Web page: <http://tdk.gov.tr>
E-posta/E-mail: turkdunyasi@tdk.gov.tr

Türk Dil Kurumu Yayınları

Turkish Language Institution Publications
Bahar 2020/49: 1325-1

Baskı

Print Run
Salamat Basım Yayıncılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti.
Sebze Bahçeleri Caddesi, 95/1, 06070
Altındağ, Ankara

Basımevi Sorumlu Müdürü

Executive Manager of Publication House
Erhan SALMAN

Telefon/Phone: +90 (312) 341 10 20

Belgegeçer/Fax: +90 (312) 341 30 50

Baskı Yeri ve Tarihi Place and Date of Issue
Ankara, 2020 Mayıs

Bu yayının e-dergi işlemleri Mart 2020 tarihinde
tamamlanmıştır.

Yayın Türü Publication Type

6 aylık süreli / Biannually

Yazı Kurulu

Editorial Board

Prof. Dr. Erdoğan UYGUR (Başkan)

Ankara Üniversitesi

Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN

Haliç Üniversitesi

Prof. Dr. İsmet ÇETİN

Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Feyzi ERSOY

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Prof. Dr. Zeki KAYMAZ

Ege Üniversitesi

Yayın Danışma Kurulu

Board of Editorial Advisor

Prof. Dr. Fatma AÇIK (Gazi Ü)

Prof. Dr. Metin ARIKAN (Dokuz Eylül Ü)

Prof. Dr. Nergis BİRAY (Pamukkale Ü)

Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR (Karadeniz Teknik Ü)

Prof. Dr. Abdulkadir EMEKSİZ (İstanbul Ü)

Prof. Dr. Ali EROL (Ege Ü)

Prof. Dr. Nazım İBRAHİM (Aziz Kriil Metodi Ü- Makedonya)

Prof. Dr. M. Fatih KİRİŞÇİOĞLU (AHBV Ü)

Prof. Dr. Tahire MEMMED (Azerbaycan Milli İlimler

Akademisi- Azerbaycan)

Prof. Dr. Elisabetta RAGAGNIN (University of Venice-İtalya)

Prof. Dr. Mesut ŞEN (Marmara Ü)

Doç. Dr. Uuganbayar MYAGMARSUREN (The National

University of Mongolia- Moğolistan)

Doç. Dr. Caştegin TURGUNBAYER (Dicle Ü)

Dr. Erlan ALAŞBAYEV (Ahmet Yesevi Ü- Kazakistan)

Dr. Éva KINCSES-NAGY (University of Szeged- Macaristan)

Dr. Kamila Barbara STANEK (University of Warsaw -Polonya)

Yurt Dışı Temsilcilikler

Representatives Abroad

Prof. Dr. İsa HABİBBEYLİ (Azerbaycan)

Prof. Dr. Gülbanu KOSIMOVA (Kazakistan)

Prof. Dr. Darhan KIDIRALI (Kazakistan)

Prof. Dr. Layli ÜKÜBAYEVA (Kırgızistan)

Prof. Dr. Kadıralı KONKOBAYEV (Kırgızistan)

Prof. Dr. Oktay AHMED (Makedonya)

Prof. Dr. Cabbar İŞANKUL (Özbekistan)

Prof. Dr. Nikolay YEGEROV (Rusya)

Prof. Dr. Firdevs HİSAMETTİNOVA (Rusya-Başkurdistan)

Prof. Dr. Elfiye YUSUPOVA (Rusya-Kazan)

Doç. Dr. Ergin JABLE (Kosova)

Doç. Dr. Seyitnazar ARNAZAROV (Türkmenistan)

Bu Sayının Hakemleri

Referees of This Issue

- Prof. Dr. Sedat ADIGÜZEL (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Ferruh AĞCA (Eskişehir Osmangazi Ü)
Prof. Dr. Erhan AYDIN (İnönü Ü)
Prof. Dr. Gıyasettin AYTAŞ (Gazi Ü)
Prof. Dr. Zeynep BAĞLAN ÖZER (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
Prof. Dr. Salahaddin BEKKİ (Kırşehir Ahi Evran Ü)
Prof. Dr. Halil ÇELTİK (Gazi Ü)
Prof. Dr. Alimcan İNAYET (Ege Ü)
Prof. Dr. İhsan KALENDEROĞLU (Gazi Ü)
Prof. Dr. Yavuz KARTALLIOĞLU (Ankara Hacı Bayram Veli Ü)
Prof. Dr. Ceval KAYA (Ardahan Ü)
Prof. Dr. Tahire MEMMED (Azerbaycan Milli İlimler Akademisi)
Prof. Dr. Şüreddin MEMMEDLİ (Ardahan Ü)
Prof. Dr. Refiye ŞENESEN OKUŞLUK (Çukurova Ü)
Prof. Dr. Birsal ORUÇ ASLAN (Balıkesir Ü)
Prof. Dr. Mustafa ÖNER (Ege Ü)
Prof. Dr. İ. Gülsel SEV (Abant İzzet Baysal Ü)
Prof. Dr. Hatice ŞİRİN (Ege Ü)
Prof. Dr. Ramilya YARULLİNA YILDIRIM (İnönü Ü)
Prof. Dr. Osman YILDIZ (Süleyman Demirel Ü)
Prof. Dr. Ayşe YÜCEL ÇETİN (Gazi Ü)
Doç. Dr. Ayhan ÇELİKBAY (Ankara Ü)
Doç. Dr. Muvaffak DURANLI (Ege Ü)
Doç. Dr. Murat ELMALI (İstanbul Ü)
Doç. Dr. Bülent GÜL (Hacettepe Ü)
Doç. Dr. Adem ÖGER (Nevşehir Hacı Bektaş Veli Ü)
Doç. Dr. Kürşat ÖNCÜL (Eskişehir Osmangazi Ü)
Doç. Dr. Berdi SARIYEV (Ankara Ü)
Dr. Öğr. Üyesi Dr. Ebubekir S. ŞAHİN (Ankara Ü)

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

ARAŞTIRMA MAKALELERİ / RESEARCH PAPERS

- 7-20 Sadettin ÖZÇELİK**
Dede Korkut Oğuznameleri Üzerine -Günbed Nüshası Işığında- Düzeltme Teklifleri
Proposals for Corrections on Dede Qorqud Oghuznamahs in Consideration of “Gunbed Copy”
DOI: 10.24155/tdk.2020.125
- 21-34 Çaştegin TURGUNBAYER - Süleyman BARLAS**
Kültegin Yazıtı'ndaki Bér- Tasvir Fiilinin Bir Anlamı Üzerine
Research on a Meaning of the Descriptive Verb Bér- in the Kultegin's Inscription
DOI: 10.24155/tdk.2020.126
- 35-66 Âdem AYDEMİR**
Kül Tigin Yazıtının Güneydoğu Yüzünde Geçen “Tuygun” Sözcüğü Üzerine
On the Word of “Tuygun” in Southeastern Side of the Kul Tigin Inscription
DOI: 10.24155/tdk.2020.127
- 67-86 Niyar KURTBİLAL**
Kırım Tatar Türkülerinde 1904-1905 Rus-Japon Savaşı'nın Yansımaları
Russo-Japanese War 1904-1905 in the Folk Songs of Crimean Tatars
DOI: 10.24155/tdk.2020.128
- 87-100 Cihan ÇAKMAK**
Tatar Maarif Hayatının Öncüsü: Gilman Kerimi (1841-1902)
The Pioneer of Tatar Educational Life: Gilman Kerimi (1841-1902)
DOI: 10.24155/tdk.2020.129
- 101-122 Zeynep YILDIRIM**
İran Türkmen Şairi Naz Muhammet Pakga ve Rubaileri
Iran Turkmen Poet Naz Muhammet Pakga and His Rubaies
DOI: 10.24155/tdk.2020.130
- 123-136 Ali EROL**
Tevfik Fikret ve Abbas Sihat'in “Çocuk Edebiyatı” Kapsamındaki Şiirleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme
A Comparative Evaluation Between Tevfik Fikret and Abbas Sihat's Works in Respect to Children's Poetry
DOI: 10.24155/tdk.2020.131

- 137-160 Mehmet Turgut BERBERCAN**
Kaşgar'dan Doğu Türkçesi Şiirler [Çeviriyazı – Aktarma – Söz Varlığı – Tıpkıbasım]
Eastern Turki Poems from Kashgar [Transcription - Translation - Glossary - Facsimile]
DOI: 10.24155/tdk.2020.132
- 161-184 Alper GÜNAYDIN**
Harekeli Bir Mi'râciye'nin Dîbâcesi ve Osmanlı Türkçesinin İmlası ve Telaffuzu Hakkında Düşündükleri
A Vowel Marked Mi'rajiyya and Its Commentaries on Orthography and Pronunciation of the Standard Ottoman Turkish
DOI: 10.24155/tdk.2020.133
- 185-210 Hüsni Çağdaş ARSLAN**
Suvarnaprahâsa-Sûtra'nın Eski Uygurca ve Çince Çevirileri Üzerine Bir Değerlendirme (15. Bölüm 149-171. Satırlar Arası)
An Evaluation on the Old Uighur and Chinese Translations of *Suvarnaprahâsa-sûtra* (Between 149th-171st Lines of 15th Chapter)
DOI: 10.24155/tdk.2020.134
- 211-222 Cüneyt AKIN**
Manas Ansiklopedisi'nde Özolgu İfadeleri
Realia in the Encyclopedia of Manas
DOI: 10.24155/tdk.2020.135
- 223-236 Dmitri A. FUNK (Çev. Atilla BAĞCI)**
Taygalı Avcıları, Balıkçıları ve Toplayıcılarının Destanlarında Süt Beyaz Atlar
Milk-White Horses in the Epics of Taiga Hunters, Fishermen and Gatherers
DOI: 10.24155/tdk.2020.136

DEĞERLENDİRMELER / PUBLICATION REVIEW

- 237-244 Nail TAN**
Gagavuz Dil ve Halk Kültürü Derlemeleriyle İlgili Önemli Bir Yayın
DOI: 10.24155/tdk.2020.137